

Verkennd onderzoek naar een kwaliteitskader voor taxatiegesprekken.

Inhoud

1.	Aanleiding.....	3
2.	Methode.....	4
3.	Gewenste structuur taxatiegesprekken	4
4.	Huidige methodieken voor taxatiegesprekken	5
4.1.	Methodiek LOCK /'training met zorg'	5
4.2.	Methodiek Scenariomodel	6
4.3.	NICHHD-protocol	7
5.	Omvang taxatiegesprekken	8
5.1.	Veilig Thuis	8
5.1.1.	Aantal taxateurs	8
5.1.2.	Aantal taxatiegesprekken	8
5.2.	Raad voor de kinderscherming (RvdK)	9
5.2.1.	Aantal taxateurs	9
5.2.2.	Aantal taxatiegesprekken	9
5.3.	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)	9
5.3.1.	Aantal taxateurs	9
5.3.2.	Aantal taxatiegesprekken	10
5.4.	Overige organisaties	10
6.	Afbakening.....	10
6.1.	Stoppen	11
6.2.	Studioverhoor na het taxatiegesprek.....	13
6.3.	Risicovolle situatie	13
7.	Nascholing, Intervisie, Supervisie	13
7.1.	Nascholing	13
7.2.	Intervisie	13
7.3.	Supervisie	14
8.	Onderlinge afstemming / samenwerking.....	14
8.1.	Netwerk	14
8.2.	Overleg politie	14
9.	Wie doet de gesprekken?.....	15
10.	Proces	15
11.	Samenvatting / Conclusies	16
12.	Aanbevelingen.....	17

1. Aanleiding

Verschillende professionals kunnen te maken krijgen met een vermoeden van seksueel misbruik bij kinderen of bij een volwassene met een verstandelijke beperking. Het is van belang om in een vroeg stadium helder te krijgen of er daadwerkelijk sprake is van misbruik zodat veiligheidsmaatregelen genomen kunnen worden, hulp kan worden geboden en een eventueel strafrechtelijk traject kan worden gestart. Een feitgericht interview met het kind of de volwassene met een verstandelijke beperking kan meer zicht geven op het al dan niet bestaan van een situatie van misbruik. Op basis hiervan kan vervolgens passende inzet van straf en/of zorg worden geboden. De politie is in het verhoor gericht op waarheidsvinding. Ook bij instanties die een jeugdbeschermingstaak hebben is er een groeiend besef van de noodzaak van kwalitatief goed feitenonderzoek. Vanuit het kader *waarheidsvinding in de justitiële jeugdketen* is één van de aanbevelingen om te zorgen voor een handreiking voor goede interviews met kinderen¹. Goede interviews zijn van belang om helder te krijgen of er sprake is van een strafbaar feit maar ook zodat een kinderrechter juist geïnformeerd een beslissing kan nemen als een jeugdbeschermingsmaatregel aan de orde is. Voor beide situaties geldt dat het van belang is dat er in de interviews geen beïnvloeding plaats vindt. Indien er in een eerder gesprek beïnvloeding heeft plaatsgevonden kan dit niet alleen een aansluitend strafrechtelijk traject bemoeilijken maar is er ook sprake van een risico dat er onterecht maatregelen genomen worden.

In 2017 zijn de ketenpartners Veilig Thuis, Politie, OM, Raad voor de Kinderbescherming en de Reclassering gezamenlijk gekomen tot een handreiking 'Praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik'². Voor de gehandicaptenzorg is er de handreiking sturen op aanpak van seksueel misbruik³ en het in 2017 tussen VGN Politie en OM vastgestelde addendum op deze handreiking⁴. In deze handreikingen worden de verschillende type gesprekken beschreven en enkele richtlijnen gegeven.

3

Er ontbreekt echter een eenduidig kwaliteitskader waaraan de gesprekken moeten voldoen. Op dit moment is er met name behoefte aan een kader voor de zogenaamde taxatiegesprekken omdat juist deze gesprekken vaak het voorportaal van een strafrechtelijk onderzoek zijn. Een taxatiegesprek is een gesprek met een kind of met een volwassene met een verstandelijke beperking om op objectieve, gestructureerde en gestandaardiseerde wijze verheldering te krijgen over de betekenis van een vage onthulling. In de handreiking 'Praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik'² staat als doel voor de taxatiegesprekken: 'Informatie verzamelen op basis waarvan de politie kan bepalen of een nader onderzoek met eventueel een verhoor door de politie nodig is'. Dit impliceert onterecht dat de uitkomst van het taxatiegesprek enkel gebruikt kan worden voor een eventueel strafrechtelijk traject terwijl het verhelderen van een vermoeden van belang is voor zowel de straf als zorgketen. Het draagt bij aan het maken van een juiste afweging tussen de inzet van een traject van straf en/of zorg. Een kwaliteitskader voor taxatiegesprekken zal breder bruikbaar zijn aangezien er in alle interviews met kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking, die gericht zijn op feitenonderzoek, beïnvloeding voorkomen moet worden.

¹ LOC-zeggenschap in zorg, Waarheidsvinding in de justitiële jeugdketen bevindingen regiobijeenkomsten juni – oktober 2017, november 2017.

² Kwakman, E. & Polders, J. (2017). Praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik. <http://toolkit.meldcodekmko.nl/wp-content/uploads/2018/12/Praten-met-kinderen-bij-mogelijk-seksueel-misbruik-1.0-1.pdf>

³ Veiligheid en veerkracht versterken, addendum op de handreiking 'sturen op aanpak van seksueel misbruik', 2017. <https://www.vgn.nl/documenten/veiligheid-en-veerkracht>

⁴ Handreiking Sturen op aanpak van seksueel misbruik, 2011. <https://www.vgn.nl/documenten/sturen-op-aanpak-van-seksueel-misbruik-deel-2>

2. Methode

Het verkennend onderzoek is uitgevoerd door drs. M.K. ter Beek, Rechtspsychologie Amsterdam onder aansturing van de klankbordgroep taxatiegesprekken met hierin een vertegenwoordiger vanuit Politie, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland⁵.

In de eerste fase van deze verkenning zijn de methodieken die op dit moment gebruikt worden voor de taxatiegesprekken in beeld gebracht. De onderbouwing voor de methodiek, de handleiding en eventueel ander aanvullend studiemateriaal is bij de ontwikkelaars opgevraagd. Aanvullend zijn er interviews gehouden met de ontwikkelaars en/of trainers van de methodieken en is relevante wetenschappelijke literatuur bekeken.

In de tweede fase is er gekeken naar de borging van de kwaliteit in de praktijk. Er is gesproken met taxateurs (32), studiobeoordelaar-adviseurs van de politie (7) en deskundigen (6) en de relevante wetenschappelijke literatuur is bekeken. Daarnaast is er in de periode juni t/m september 2020 een vragenlijst uitgezet onder studio beoordelaar-adviseurs om zicht te krijgen op casuïstiek waarbij er, voorafgaand aan het verzoek tot een studioverhoor bij de politie, een taxatiegesprek had plaatsgevonden.

3. Gewenste structuur taxatiegesprekken

Er is nooit onderzoek gedaan naar de gewenste structuur van een taxatiegesprek. De methodieken die gebruikt worden volgen de structuur van een forensisch interview. Naar de structuur van een kwalitatief goed forensisch interview is wel uitgebreid onderzoek gedaan. Een forensisch interview is een interview met een kind of volwassene met een verstandelijke beperking om op een gestructureerde, objectieve manier zoveel mogelijk accurate informatie te verzamelen over een gebeurtenis in het kader van een strafrechtelijk onderzoek, een kinderschermingsonderzoek of veiligheidstaxatie. Het forensisch interview is dus niet alleen bedoeld voor een strafrechtelijk traject maar kan ook gebruikt worden voor een kinderschermingsonderzoek of veiligheidstaxatie. Op dit moment wordt er enkel in Zuid-Limburg bij Veilig Thuis gebruik gemaakt van een forensisch interview protocol. Een verschil tussen het taxatiegesprek en het forensische interview is dat er in een forensisch interview zoveel mogelijk accurate informatie verzameld wordt terwijl er in een taxatiegesprek verwacht wordt dat, zodra de vage onthulling verhelderd is, er niet meer inhoudelijk op het (vermeende) incident wordt doorgevraagd.

Er is brede consensus in de wetenschappelijke literatuur over de gewenste structuur van een forensisch interview om zoveel mogelijk accurate en gedetailleerde informatie van een getuige te verkrijgen⁶. Het interview moet een periode van contact opbouw, uitleg van het doel van het gesprek, gespreksregels, het trainen van het episodisch geheugen, introductie van het onderwerp, verduidelijken van kritische details en een afronding bevatten. De gesprekstechnieken die door de interviewers gebruikt worden moet in ieder geval bestaan uit open uitnodigingen (free recall). Open uitnodigingen zetten aan tot een gedetailleerde reactie zonder dat specifieke informatie, die verwacht wordt, aangereikt wordt⁷.

⁵ Klankbordgroep taxatiegesprekken bestaande uit W. van Kleef, programmamanager Landelijk Programma Zeden Politie; Y. van Mastrigt, Landelijk Programma Zeden Politie; J. van Schoonderwoerd den Bezemer-Wolters, Landelijk officier van justitie Huiselijk geweld, Kindermishandeling en Zeden, Openbaar Ministerie; M. Beukema, Hoofd Veilig Thuis GGD Zuid Limburg; B. Poldervaart, strategisch adviseur Raad voor de Kinderbescherming; J. Noordover, Senior beleidsmedewerker Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland.

⁶ Lamb, M.E., La Rooy, D., Malloy, L.C. & Katz, C. (2011), *Children's Testimony: A Handbook of Psychological Research and Forensic Practice*, Wiley, Chichester; Lamb, M.E., Orbach, Y., Hershkowitz, I., Esplin, P.W. and Horowitz, D. (2007), A structured forensic interview protocol improves the quality and the informativeness of investigative interviews with children: a review of research using the NICHD investigative interview protocol, *Child Abuse and Neglect*, 31 (11-12), 1201-1231; La Rooy, D., Brubacher, S.P., Aromäki-Stratos, A., Cyr, M., Hershkowitz, I., Korkman, J., Myklebust, T., Naka, M., Peixotot, C.E., Roberts, K.P., Stewart, H., Lamb, M.E. (2015). The NICHD protocol: a review of an internationally-used evidence-based tool for training child forensic interviewers, *Journal of Criminal Research, Policy and Practice*, 1(2), 76-89.

⁷ Powell, M.B. & Snow, P.C. (2013). Guide to questioning children during the free-narrative phase of an investigative interview. *Australian Psychologist*, 42(1), 57-65

4. Huidige methodieken voor taxatiegesprekken

Afgelopen decennia is er veel wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de wijze waarop kinderen of volwassenen met een verstandelijke beperking het beste in staat worden gesteld om in een interview zoveel mogelijke accurate informatie te geven over een gebeurtenis. In Nederland zijn er verschillende methoden ontwikkeld om in een hulpverleningssetting en of daar waar er een veiligheidsonderzoek plaatsvindt helder te krijgen of er sprake is van misbruik. Voor het voeren van taxatiegesprekken bestaan er trainingen volgens het scenario model⁸ en trainingen taxatiegesprekken aangeboden door LOCK en 'training met zorg'. In de handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*² en in het addendum³ worden deze twee methodieken genoemd als methoden die zijn afgestemd op dat wat aansluitend door de politie in een studioverhoor wordt gedaan. Daarnaast wordt er bij Veilig Thuis Zuid-Limburg gebruik gemaakt van de forensische interview methode van het NICH⁹. Dit protocol wordt gelijk bij het eerste gesprek, na de melding bij Veilig Thuis, ingezet zonder dat er noodzakelijk al een onthulling heeft plaatsgevonden. In het geval er een vage onthulling wordt gedaan tijdens het interview dan zal hier verder op doorgevraagd worden. Een gesprek volgens het NICH⁹-protocol overlapt dan de fase van het taxatiegesprek.

De twee taxatiegesprekken methoden en het NICH⁹-protocol hebben met elkaar gemeen dat het doel van het gesprek is om helder te krijgen wat er gebeurd is. Het gaat om feitenonderzoek. De gesprekken dienen op een dusdanige wijze plaats te vinden dat er zo min mogelijk beïnvloeding plaats vindt en de informatie uit het gesprek bruikbaar is voor een strafrechtelijk onderzoek. De afspraak voor de taxatiegesprekken is dat, zodra de onthulling verhelderd is, er niet meer inhoudelijk op het (vermeende) incident wordt doorgevraagd. Wetenschappers hebben beargumenteerd dat dit afbreken voor slachtoffers, die toch al moeilijkheden ervaren bij het onthullen, niet ideaal is. De situatie leidt tot ongewenste vertraging. Het onderscheid tussen een heldere en een vage onthulling zou bovendien onvoldoende duidelijk zijn¹⁰.

5

De drie methoden volgen alle drie in meer of mindere mate de structuur van een goed forensisch interview, waarbij er per methode een aantal verschillen zijn. De methoden zullen kort worden besproken en de opvallendste verschillen worden benoemd.

4.1. Methodiek LOCK /'training met zorg'

De methode is gebaseerd op de American Professional Society on the Abuse of Children (APSAC) richtlijnen. De APSAC-richtlijnen zijn bedoeld voor een forensisch interview en zijn gebaseerd op wetenschappelijke onderzoek en praktijkervaring. De methode is bedoeld voor zowel kinderen als volwassenen met een verstandelijke beperking. De structuur van het interview bevat veel van de elementen (uitleg doel gesprek, gespreksregels, trainen episodisch geheugen, introductie van het onderwerp, verdieping en afronding) passend bij een kwalitatief goed forensisch interview. De elementen zijn conform de APSAC-richtlijnen en grotendeels ook overeenkomstig met het NICH⁹-protocol.

Er is aandacht voor het gebruik van de interviewtechniek open uitnodigingen (free recall vragen). De fase van het trainen van het episodische geheugen is opgenomen. Het opnemen van deze fase zorgt ervoor dat kinderen meer details van de mishandeling(en) rapporteren¹¹. De mate van inbreng van informatie is stapsgewijs en grotendeels overeenkomstig het scenariomodel van de politie met uitzondering van de inbreng in het voorbereidend gesprek. In de methodiek LOCK mag in het voorbereidend gesprek de naam van de vermoedelijke pleger genoemd worden terwijl dit in het taxatiegesprek zelf niet ingebracht mag worden. De eventuele sturing vindt op deze wijze echter al in de voorbereiding plaats.

⁸ Heestermans, M., van den Bogaard, K. & Embregts, P. (2015). Gezegd of gezwezen. Diagnostiek bij seksueel misbruik van en door mensen met een verstandelijke beperking. Apeldoorn: Dichterbij Kennis@

⁹ National Institute of Child Health and Human Development (NICH⁹), zie bijv. Lamb, M.E. Orbach, Y. Hershkowitz, I., Esplin, P.W., & Horowitz, D. (2007). A structured forensic interview protocols improves the quality and informativeness of investigative interviews with children: a review of research using the NICH⁹ Investigative Interview Protocol, *Child Abuse Neglect*, 31(11-12), 1201-1231.

¹⁰ Erens, B., de Ruiter, C., van Bragt, D., Otgaar, H. (2019). De handreikingen kindermishandelingen van het Openbaar Ministerie. *Nederlands Juristenblad*, 27, 1932-1938.

¹¹ Saywitz, K.J., Larson, R.P., Hobbs, S.D., & Wells, C.R. (2015) Developing rapport with children in forensic interviews: Systematic review of experimental research. *Behavioral Sciences & the Law*, 33, 372-389.; Sternberg K.J., Lamb, M.E., Hershkowitz, I., Yudilevitch, L., Orbach, Y., Esplin, P.W., & Hovav, M. (1997). Effects of introductory style on children's abilities to describe experiences of sexual abuse. *Child Abuse & Neglect*, 21, 1133-1146.

De methodiek lijkt verder sterk te leunen op het gebruik van hulpmiddelen zoals foto's van personen en de vermoedelijke pleegplaats. In de handleiding wordt het gebruik van hulpmiddelen aanbevolen zonder het bieden van een strak kader en het bespreken van de risico's. Dit kan leiden tot een toepassing waarin beïnvloeding plaats vindt. In de praktijk wordt dit terug gezien. De focus op hulpmiddelen sluit niet aan bij de richtlijnen in de *handreiking praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*¹² en ook niet bij de APSAC-richtlijnen, waar de methodiek op gebaseerd is. Deze richtlijnen geven aan om juist terughoudend te zijn met het gebruik van hulpmiddelen. De methode gaat uit van een (omstreden) opvatting dat taal onder traumatische omstandigheden niet toegankelijk is. Het is de vraag of een dergelijke opvatting past in een taxatiegesprek methode die moet aansluiten bij het strafrechtelijk kader. In het strafrechtelijke kader moet er zoveel mogelijk geprobeerd worden om het kind of de kwetsbare volwassene (eerst) verbaal te laten vertellen wat er gebeurd is. Inzet van hulpmiddelen in een vroeg stadium kan leiden tot het uitsluiten van bewijs¹².

Tenslotte zitten er adviezen in de handleiding die kunnen leiden tot een vooringenomenheid bij de interviewer en die tot diep doorvragen, suggestieve vragen en beïnvloeding kan leiden. Een voorbeeld hiervan is de directieve opstelling die er van de interviewer gevraagd wordt: "we gaan het er over hebben". Deze opstelling zou nodig zijn om de weerstand te overwinnen maar houdt geen rekening met het feit dat er mogelijk geen sprake is van misbruik. Er lijkt sprake van een aanname dat er iets gebeurd is. Ook de suggestie om vooral de onderwerpen uit te vragen waar het kind of de kwetsbare volwassene weinig over vertelt kan leiden tot een vooringenomen houding. Een vooringenomen houding kan vervolgens sturing geven aan het interview¹³. In de praktijk geven enkele taxateurs aan dat ze in de opleiding hebben geleerd om verder door te vragen dan is afgesproken. Enkele studio beoordelaar-adviseurs van de politie benoemen dat, in de taxatiegesprekken die zij de afgelopen jaren gezien hebben, er door de taxateurs van deze opleiding veel suggestieve vragen worden gesteld en dat er ver wordt doorgevraagd.

4.2. Methodiek Scenariomodel

De methode is gebaseerd op het verhoor scenariomodel van de politie¹⁴. De training taxatiegesprek volgens het scenariomodel en het lesmateriaal, het boek *gezegd of gezwezen*⁷, is specifiek ontwikkeld voor diagnostiek bij seksueel misbruik van mensen met een verstandelijke beperking. Voor deze doelgroep is gekeken of er wetenschappelijke onderbouwing voor de gekozen stappen is. De methode is gebaseerd op het scenariomodel van de politie die gebruikt wordt voor kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking. Het feit dat het taxatiegesprek gebaseerd is op dit verhoormodel maakt het aannemelijk dat het taxatiegesprek ook voor beide doelgroepen bruikbaar is.

De structuur van het interview bevat een aantal van de elementen (uitleg doel gesprek, gespreksregels, introductie van het onderwerp en afronding) passend bij een kwalitatief goed forensisch onderzoek. Het trainen van het episodisch geheugen middels een open vraagstelling is niet opgenomen. Onderzoek heeft laten zien dat, nadat kinderen geoefend hebben met een open vraagstelling, ze meer informatie geven¹¹. Het trainen van het episodisch geheugen heeft overigens geen effect op de kans dat het kind in het gesprek een onthulling doet.¹⁵ In een taxatiegesprek is het de bedoeling dat een eerder gedane vage onthulling verhelderd wordt. Het is niet gericht op een gedetailleerde volledige omschrijving van het incident. Mogelijk dat de extra informatie die kinderen geven, na het trainen van het episodisch geheugen, voor enkel een verheldering van de onthulling niet (altijd) nodig is.

De interviewtechnieken die worden aanbevolen zijn met name gericht op herhalen, samenvatten en het stellen van open gerichte vragen. Er is aandacht om beïnvloeding door de vraagstelling te voorkomen. Er is echter beperkt aandacht voor open uitnodigingen (free recall vragen). De methodiek is hiermee onvoldoende op de laatste wetenschappelijke inzichten afgestemd.

¹² LJN: BV1244, Rechtbank Amsterdam, 13/650843-11 (promis)

¹³ Bruck, M., Ceci, S.J., & Hembrooke, H. (2002). The nature of children's true and false narratives. *Developmental Review*, 22, 520-554.

¹⁴ Dekens, K. & Sleen, J. van der (2013). *Handleiding Het kind als getuige* (3^e druk). Amsterdam: Stapel & De Koning.

¹⁵ Yi, M. & Lamb, M.E. (2018). The effects of narrative practice on children's testimony and disclosure of secrets. *Applied Cognitive Psychology*, 32, 326-336

De ontwikkelaars van de methodiek van het taxatiegesprek en van het scenariomodel van de politie zijn in de veronderstelling dat de stapsgewijze inbreng in beide methoden gelijk is. In het taxatiegesprek volgens de scenariomethode wordt er in scenario C naast de locatie echter ook de bron, de naam van de vermoedelijke pleger en de seksuele handeling(en) ingebracht. Dit is strijdig met de afspraken van het scenariomodel van de politie⁷. Er is geen onderbouwing waarom er van het scenariomodel van de politie wordt afgeweken. In de praktijk blijkt de politie echter ook flexibeler met de inbreng van informatie te zijn¹⁶ dan in het boek *Handleiding Het kind als getuige*¹⁴ en de handleiding *scenariomodel chronologisch* beschreven staat. Indien er sprake is van eerdere beïnvloeding of een aannemelijk alternatief scenario dan is men wel terughoudend met de inbreng. Het inbrengen van de (gecombineerde) informatie, zoals in het taxatiegesprek, is een risico voor beïnvloeding. De mate van beïnvloeding die al heeft plaatsgevonden en de aannemelijkheid van een alternatief scenario wordt in het taxatiegesprek niet meegewogen in de beslissing om deze informatie in te brengen.

Ondanks dat er in de *handreiking praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik* genoemd staat dat bovengenoemde taxatiegesprekmethoden ('training met zorg' en het scenariomodel) zijn afgestemd op de werkwijze bij de politie blijkt dit in de praktijk onvoldoende. Er zijn opvallende verschillen en de ontwikkelingen binnen het scenariomodel van de politie leiden niet automatisch tot een aanpassing in de taxatiemethoden. Er is onvoldoende geborgd dat de afstemming actueel blijft.

4.3. NICHD-protocol

Het NICHD is een forensische interviewmethode waarbij ernaar gestreefd wordt om zoveel mogelijk gedetailleerde accurate informatie te verkrijgen. Dit protocol wordt in Zuid-Limburg ingezet bij het eerste gesprek na de melding bij Veilig Thuis, zonder dat er noodzakelijk een onthulling heeft plaatsgevonden¹⁷. Het incident wordt volledig uitgevraagd. Het volledig uitvragen van een incident is niet in overeenstemming met de afspraken voor taxatiegesprekken in de *handreiking praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*².

Het NICHD-protocol heeft van alle forensische interviewprotocollen de sterkste wetenschappelijke basis voor het verkrijgen van gedetailleerde en accurate informatie. De structuur van het interview bevat alle elementen (uitleg doel gesprek, contact opbouw, gespreksregels, trainen episodisch geheugen, introductie van het onderwerp, verduidelijken van details en afronding) passend bij een kwalitatief goed forensisch onderzoek. De methodiek is als geheel onderzocht. Ten opzichte van een standaard interview zorgt het gebruik ervoor dat er meer accurate details worden opgehaald¹⁸. Het protocol is ontwikkeld voor het gebruik met kinderen. Er is enige ondersteuning dat het ook gebruikt kan worden voor volwassenen met een verstandelijke beperking maar hier is minder onderzoek naar gedaan¹⁹.

Het NICHD-protocol heeft een sterke nadruk op het gebruik van de interviewtechniek open uitnodigingen (free recall vragen) en zorgt voor meer open uitnodigingen dan interviews zonder een protocol. De inzet van het protocol bij meldingen bij Veilig Thuis Zuid-Limburg, waarbij nog geen onthulling heeft plaatsgevonden, leidt ook tot meer open uitnodigingen en minder suggestieve vragen ten opzichte van een andere veel gebruikte methodiek in deze fase, de drie huizen methode²⁰.

De mate van de inbreng van informatie is weliswaar stapsgewijs maar gebruikt minder stappen dan het scenariomodel van de politie. Hierdoor wordt er vermoedelijk eerder informatie ingebracht. De naam van de (vermoedelijke) pleger wordt niet ingebracht. De bron, de persoon tegen wie het kind de onthulling gedaan heeft en een samenvatting van de seksuele handeling(en) worden wel ingebracht. De mate van beïnvloeding die al heeft plaatsgevonden en de aannemelijkheid van een alternatief scenario lijkt niet te worden meegewogen in de beslissing om de informatie in te brengen.

¹⁶ Persoonlijke communicatie met mevr. drs. K. Dekens op d.d. 3 juli 2020

¹⁷ Naast het NICHD-protocol wordt er in deze fase bij Veilig Thuis ook gebruik gemaakt van o.a. de 3 huizen methode. Dit is echter geen taxatiemethodiek en/of een forensisch interview model. Deze methodiek is in dit onderzoek dan ook niet meegenomen.

¹⁸ Benia, L.R., Hauck-Filho, N., Dillenburg, M., & Stein, L.M. (2015). The NICHD investigative inter-view protocol: A meta-analytic review. *Journal of Child Sexual Abuse*, 24(3), 259-279.

¹⁹ Brown, D. A., Lewis, C. N., Lamb, M. E., & Stephens, E. (2012). The influence of delay and severity of intellectual disability on event memory in children. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 80, 829-841. DOI10.1037/a0029388; Dion, J., & Cyr, M. (2008). The use of the NICHD Protocol to enhance the quantity of details obtained by children with low verbal abilities in investigative interviews: A pilot study. *Journal of Child Sexual Abuse*, 17, 144-162. Doi10.1080/10538710801916564

²⁰ Persoonlijke communicatie voorlopige resultaten promotieonderzoek B. Erens, dd. 7-10-2020.

De vraagstelling in het protocol suggereert op verschillende momenten dat er iets gebeurd is. De interviewer heeft een autoritaire rol naar het kind. Vanuit de vooronderstelling dat er iets gebeurd is kan suggestie uit gaan. Uit onderzoek blijkt dat interviewers die gebruik maken van het NICHD-protocol de meeste open uitnodigingen laten zien maar wel iets meer suggestieve vragen stellen ten opzichte van het gebruik van het scenariomodel van de politie²¹.

5. Omvang taxatiegesprekken

5.1. Veilig Thuis

5.1.1. Aantal taxateurs

Er zijn nog lang niet bij elke Veilig Thuis organisatie mensen opgeleid tot taxateur. Op de (herhaalde) oproepen van de landelijke voorzitter van het gedragskundige overleg, voor inzicht in aantallen taxatiegesprekken die gevoerd worden, hebben 13 regio's gereageerd. In deze regio's zijn in totaal 36 taxateurs opgeleid. De meeste van deze regio's hebben 1 of 2 gedragsdeskundigen opgeleid tot taxateurs. In 3 regio's zijn er tussen de 5-7 taxateurs opgeleid. Als reden voor het opleiden van meerdere taxateurs in de regio wordt onder andere genoemd dat een taxatiegesprek op korte termijn moet plaatsvinden en dit ingepland moet kunnen worden. Daarnaast wordt genoemd dat het belangrijk is om ook binnen de eigen organisatie een sparringpartner te hebben in een actuele casus, zodat je bijvoorbeeld ook samen opnamen kunt terugluisteren. De coördinator Straf en Zorg van Veilig Thuis schat in dat bij ongeveer 15 van de 26 regio's de *handreiking praten met kinderen bij strafbare kindermishandeling* nog niet is ingevoerd. In deze handreiking staat o.a. de werkwijze en het moment van inzet van het taxatiegesprek nader omschreven. Vermoedelijk hebben de regio's (13) die niet hebben gereageerd op de oproep geen taxateurs opgeleid.

5.1.2. Aantal taxatiegesprekken

De meeste taxateurs bij Veilig Thuis hebben opgegeven hoeveel taxatiegesprekken ze in *totaal* sinds de opleiding hebben gedaan. Hierdoor is het lastig om een exact aantal op jaarbasis te geven. Globaal gaat het om iets minder dan 100 taxatiegesprekken per jaar. 74% van de taxateurs bij Veilig Thuis heeft in het afgelopen jaar minder dan 5 taxatiegesprekken gevoerd. Wat opvalt is dat de taxateurs die dit aantal wel halen beduidend meer gesprekken voeren. De groep die minder dan 5 taxatiegesprekken heeft gedaan heeft afgelopen jaar gemiddeld ongeveer 2 gesprekken gevoerd. De groep die dit aantal wel haalt voert gemiddeld 9 gesprekken per jaar.

Het aantal gevoerde gesprekken is zeer waarschijnlijk niet representatief voor het aantal casussen waarbij het taxatiegesprek ingezet had moeten worden. De verschillende taxateurs geven aan dat door de onrust, die is ontstaan over de opleiding van Aafke Scharloo (LOCK/'Training met Zorg'), ze geen taxatiegesprekken meer doen. Sommigen van hen benoemen dat hoewel de taxatiegesprekken formeel niet meer gevoerd worden ze nog wel gedaan worden onder een andere naam. De extra tijdsinvestering die een taxatiegesprek vraagt ten opzichte van een regulier kind gesprek maakt dat er soms bewust voor een ander type gesprek gekozen wordt. De taxatiegesprekken worden soms ook afgehouden omdat de taxateurs er vanuit hun werkgever geen tijd voor krijgen. Een taxatiegesprek moet op korte termijn worden ingepland terwijl de gedragsdeskundigen vaak een volle agenda hebben. Een enkele taxateur heeft weleens doorverwezen naar een externe taxateur of kiest dan voor een ander type gesprek.

Verder wordt mogelijk nog niet altijd herkend wanneer een taxatiegesprek gevoerd moet worden. Door de landelijk onrust zou ook het management vragen hebben ten aanzien van de meerwaarde van de taxatiegesprekken. Daarnaast blijkt dat er in ieder geval bij één taxateur de veronderstelling leeft dat er aanvullende criteria zijn wanneer een taxatiegesprek kan worden ingezet (onthulling moet spontaan zijn, beperkte mate van beïnvloeding en beperkte tijd verstreken). Deze criteria staan ook opgenomen in een concept 'Richtlijnen voor het Praten met Kinderen die onveilig opgroeien' (Bijlage bij de Handreiking

²¹ Otgaar, H., La Rooy, D.J., Horselenberg, R., De Ruiter, C. (2019). Assessing the Quality of Child Investigative Interviewing in the Netherlands. *Applied Cognitive Psychology*, DOI: 10.1002/acp.3521.

samenwerken bij strafbare Kindermishandeling). Deze criteria worden niet door andere taxateurs van Veilig Thuis herkend en/of toegepast. Deze criteria zijn ook niet opgenomen in de landelijke *Handreiking praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*².

Tenslotte blijkt dat het taxatiegesprek vrijwel alleen maar ingezet wordt bij een vermoeden van seksueel misbruik terwijl het ook geschikt is voor een situatie met een vermoeden van kindermishandeling. Voor fysieke mishandeling wordt taxatiegesprek nog niet vaak gebruikt, er wordt sneller gekozen om een regulier kind gesprek te voeren. Aan een dergelijk gesprek zitten minder eisen. De overweging die hierbij meespeelt is dat taxateurs aangeven dat iedereen seksueel misbruik bij de politie wil krijgen maar fysieke kindermishandeling niet. Taxateurs die het taxatiegesprek ook voor kindermishandeling gebruiken voeren over het algemeen meer taxatiegesprekken.

5.2. Raad voor de kinderbescherming (RvdK)

5.2.1. Aantal taxateurs

De Raad voor de kinderbescherming, regio Den Haag heeft in 2017 al hun gedragsdeskundigen getraind. In 2018 zijn er in de overige regio's één of twee taxateurs per locatie opgeleid. Er zijn op dit moment nog ongeveer 15 taxateurs werkzaam/inzetbaar bij de RvdK.

5.2.2. Aantal taxatiegesprekken

Er vindt een beperkt aantal taxatiegesprekken bij de RvdK plaats. Gemiddeld doen de taxateurs ongeveer 2 à 3 gesprekken per jaar. Het verschil tussen de taxateurs is echter groot en varieert tussen 0 en 8 gesprekken per jaar.

Een taxateur benoemt dat ze de indruk heeft dat raadsonderzoekers niet altijd herkennen dat er een taxatiegesprek ingezet moet worden. Ook het feit dat taxatiegesprekken ook bij fysieke kindermishandeling ingezet kan worden is onvoldoende bekend. Daarentegen wordt er door de raadsonderzoekers ook wel eens contact gelegd om te overleggen als er geen sprake is van een vage onthulling.

Transparantie naar de cliënt is voor de RvdK heel belangrijk maar in kindermishandelingszaken ingewikkeld. In de gesprekken bij de RvdK wordt er aan de kinderen uitgelegd dat de informatie die het kind vertelt belangrijk is om zijn situatie te verbeteren. Dit kan ook betekenen dat de informatie bij de rechter komt. Daarnaast wordt de inhoud van het gesprek na afloop met de ouders besproken. Deze transparantie kan er mogelijk onbedoeld toe leiden dat er minder onthullingen gedaan worden in de gesprekken.

In het werkproces voor de taxatiegesprekken van de RvdK is als aandachtspunt benoemd dat als de vage uitspraak of de hoog risicosituatie al met de melding meekomt het taxatiegesprek door het voorveld moet worden uitgevoerd. Het advies is dan dit met het voorveld te bespreken.

Tenslotte heeft de discussie en de reactie van de politie op de opleiding voor de taxatiegesprekken die de taxateurs gevolgd hebben ertoe geleid dat een aantal taxateurs onzeker is geworden en op dit moment geen gesprekken meer doet.

5.3. Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)

5.3.1. Aantal taxateurs

Op basis van een enquête, eind 2016 door VGN onder 65 instellingen, bleken er in deze instellingen 280 opgeleide taxateurs te zijn. Het werkelijke aantal opgeleide taxateurs zal waarschijnlijk hoger liggen. Het aantal taxateurs in de instellingen is afgestemd op het aantal dat nodig is om de bereikbaarheid te kunnen garanderen en de belasting voor de taxateur zo laag mogelijk te houden. Het voeren van taxatiegesprek is een neventaak waar de taxateurs geen extra tijd voor krijgen en dat gedaan moet worden naast de overige werkzaamheden. Door het opleiden van een groter aantal taxateurs kan het werk evenredig verdeeld worden. Een taxatiegesprek moet zo snel mogelijk plaatsvinden (er is genoemd binnen 72 uur), om dit realiseerbaar te houden wordt er veelal gekozen om meerdere mensen op te leiden. Daarbij moet er ook nog rekening gehouden worden met incidentele beperkte inzet door bijvoorbeeld opleiding, ziekte en verlof doordat taxateur een andere baan/rol krijgt. Een taxatiegesprek kost door de voorbereiding en ook de uitwerking van het verslag relatief veel tijd. Bij de taxateurs van de verschillende instellingen is er besef van de noodzaak van de kwaliteit. Zij realiseren zich dat een kleinere groep taxateurs beter zou zijn maar tegelijkertijd is er een serieus probleem met de praktische haalbaarheid. Veel taxateurs zijn er wel van overtuigd dat het

taxatiegesprek echt een ander gesprek is en dat het belangrijk is om vaardigheden bij te houden. In de praktijk blijkt het echter lastig om de gewenste aantallen te halen.

De opleiding voor taxatiegesprekken wordt ook als waardevol gezien voor een bredere doelgroep. De training is bijvoorbeeld ook waardevol voor mensen die breder met de meldcode bezig zijn. In sommige organisaties worden er meer mensen opgeleid die vervolgens niet als taxateur in gezet worden.

5.3.2. Aantal taxatiegesprekken

Er is gesproken met taxateurs van 11 verschillende grotere organisaties in de gehandicaptenzorg²². Gemiddeld voert een taxateur ongeveer 2 taxatiegesprekken per jaar. De richtlijn van 5 taxatiegesprekken per taxateur lijkt op dit moment door bijna geen enkele organisatie in de gehandicaptenzorg gehaald te worden.

5.4. Overige organisaties

In dit onderzoek zijn de overige organisaties waar taxatiegesprekken gevoerd worden niet meegenomen. Uit de verschillende gesprekken bleek dat er ook regelmatig taxatiegesprekken gedaan worden in o.a.

jeugdzorgbehandelcentra, ziekenhuizen maar ook bijvoorbeeld in de pleegzorg en in één geval in een huisartspraktijk door de huisartsondersteuner.

Soms is de titel van het gesprek anders, bijvoorbeeld “zoekgesprek”, maar het doel van het gesprek is hetzelfde namelijk helder krijgen of iemand mogelijk slachtoffer is van seksueel misbruik of kindermishandeling. Er is geen zicht op het aantal taxateurs dat bij deze organisaties werkzaam is en het aantal gesprekken dat hier gevoerd wordt.

6. Afbakening

Het merendeel van de taxateurs geeft in eerste instantie aan dat (in de training) voldoende helder is wanneer je een taxatiegesprek inzet. Wel benoemen ze dat er in de praktijk sprake is van een grijs gebied. In deze twijfel gevallen wordt het stroomschema²³ gebruikt en vindt er onderling overleg plaats. Het wordt besproken in het multidisciplinaire team en/of er vindt overleg met politie plaats. Het stroomschema wordt als helpend ervaren.

Verschillende respondenten geven aan dat er lang niet altijd een taxatiegesprek wordt gedaan terwijl het volgens het stroomschema/afspraken wel zou moeten. Er wordt bijvoorbeeld gekozen voor een diagnostisch interview zoals bijvoorbeeld een “zoekgesprek”. De afweging om geen taxatiegesprek in te zetten heeft te maken met de praktische haalbaarheid. De korte termijn waarin het gesprek gepland moet worden, de extra reistijd die ontstaat als er voor een opgeleide taxateur gekozen moet worden, de extra tijd die ook bijvoorbeeld gepaard gaat met de verslaglegging en de praktische haalbaarheid worden genoemd als oorzaken. Ook in zaken waarbij er al veel suggestie heeft plaatsgevonden, waardoor het lastig is vast te stellen of de betrokkene de uitspraak zelf heeft gedaan, maakt dat er soms een ander gesprek wordt gekozen. Het feit dat een ander type gesprek minder tijd kost speelt hier ook weer een rol. Daarentegen wordt er ook wel eens bij vage signalen gekozen om een taxatiegesprek in te zetten.

Meerdere taxateurs geven aan dat de zedenpolitie in de praktijk hele duidelijke onthullingen nog niet duidelijk genoeg vindt. De ervaring is dat de politie vrijwel altijd vraagt om eerst een taxatiegesprek te doen. De redenen hiervoor zijn volgens de taxateurs voornamelijk werkdruk/capaciteit of omdat er al veel beïnvloeding heeft plaatsgevonden en de zaak om die reden bij de politie geen prioriteit krijgt. Ook wordt genoemd dat er om een taxatiegesprek gevraagd wordt omdat de politie de kans op een veroordeling heel klein acht.

Verschillende respondenten geven voorbeelden van (duidelijke) onthullingen waarbij de politie (frontoffice zeden) aangeeft dat de uitspraak nog te vaag is en er een taxatiegesprek gevoerd moet worden. De politie wil

²² Prismanet, ASVZ, Philadelphia, Aveleijn, Bartimeus, Amarantgroep, Zuidwester, Cello-zorg, Middin, Ipsedeburgen, 's Heerenloo.

²³ Er wordt gebruik gemaakt van het stroomschema uit de handleiding van de opleiding van LOCK / 'Training met Zorg of het stroomschema uit de landelijke handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*². In de handleiding van de opleiding van LOCK/'Training met Zorg' wordt bij het stroomschema verwezen naar het schema uit de landelijke handreiking maar de schema's komen echter niet volledig met elkaar overeen.

volgens een taxateur bijvoorbeeld nog weten welke dag het plaats vond en wie er nog meer bij waren. Taxateurs geven aan in dergelijke situaties wel heel erg het gevoel te hebben dat ze het belang van de politie dienen. Daarnaast is de ervaring dat als taxateurs op verzoek van politie een taxatiegesprek doen dat het dan ook nog kan voorkomen dat ze achteraf weer te horen krijgen dat het toch gelijk een studioverhoor had moeten zijn. Ze zouden volgens de politie niet de juiste informatie hebben doorgegeven voor de inschatting.

“Papa heeft met zijn piemel tussen mijn billen gezeten”.

“Papa heeft met zijn vinger in mijn doosje gezeten”

“Mama heeft mij met een stang geslagen”

“Papa heeft mij met een stok geslagen”

Voorbeelden van onthullingen waarbij er nog eerst om een taxatiegesprek werd gevraagd door politie.

De frontoffice van de politie doet veelal de beoordeling of er een taxatiegesprek gehouden moet worden. Studio beoordelaar-adviseurs geven aan dat het advies van de frontoffice lang niet altijd overeenkomt met wat zij zouden adviseren. Zij zien ook casussen waarbij er een taxatiegesprek is geadviseerd terwijl de onthulling helder is. Dit beeld wordt ook bevestigd in de zaken die afgelopen maanden bij de politie zijn binnengekomen en waar een taxatiegesprek heeft plaatsgevonden. Van de 11 zaken, die voor dit onderzoek zijn aangeleverd door de studio beoordelaar-adviseurs, is er in 9 zaken sprake van een heldere onthulling voorafgaand aan het taxatiegesprek. In 5 van deze zaken met een heldere onthulling had er voorafgaand aan het taxatiegesprek overleg plaatsgevonden met de politie maar is er dus toch voor een taxatiegesprek gekozen.

De afbakening vage en heldere onthulling blijkt ruwweg een onderscheid te maken tussen zaken waarin al dan niet direct een studioverhoor door de politie gedaan zal worden. De politie blijkt voor het inzetten van een studioverhoor echter naar veel meer factoren te kijken. Politie en OM kijken of er sprake is van een *redelijk vermoeden* voor een strafbaar feit. Dit is van meer factoren afhankelijk dan enkel of de onthulling vaag of helder is. Het stroomschema taxatiegesprek uit de handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*² sluit hier niet bij aan.

Er lijken grote regionale verschillen te zijn. Sommige respondenten geven aan dat de politie in hun regio vaak aan geeft dat een taxatiegesprek niet nodig is. De politie geeft hen enkele vragen mee die de begeleider of gedragskundige kan stellen ter verheldering. Een handreiking tussen Centrum Seksualiteit Mee en de eenheid Noord-Nederland laat ook een ander stroomschema zien dan er in de landelijke handreiking is afgesproken. Er wordt in deze regionale handreiking naast het taxatiegesprek nog een ander type gesprek de ‘gespreksinstructie’ geïntroduceerd. Wanneer welk type gesprek ingezet moet worden is onduidelijk. Het is onbekend wat de onderbouwing is voor de ‘gespreksinstructie’.

6.1. Stoppen

Meerdere taxateurs vinden het moment van stoppen ingewikkeld. De gedragswetenschappers zijn naast taxateurs ook hulpverleners. Het voelt voor hen niet altijd goed om te stoppen. Ze geven aan getraind te zijn om kinderen een stem te geven en bij emoties juist door te vragen tot het eruit is.

Enkele taxateurs geven aan dat ze soms sterk het gevoel hebben dat er iets gebeurd is en dat ze dan geneigd zijn om langer door te vragen en vragen opnieuw te stellen. Ze willen dat het kind gaat vertellen en als er dan niets komt hebben ze de neiging om te gaan sturen omdat ze het gevoel hebben anders nergens te komen.

Tot hoever je wel door moet vragen is ook niet voor iedereen duidelijk. Er wordt aangegeven dat er wordt aangeleerd dat je in principe moet stoppen als het strafbare feit voldoende helder is. Het is echter lastig om in te schatten wanneer het voldoende is voor het strafrecht. Ook de ervaring dat de politie een onthulling vaak niet helder genoeg vindt maakt dat taxateurs soms verder door vragen.

“Als je eenmaal over het onderwerp van zorg in gesprek bent wil je geen steken laten vallen en wil je niet te weinig hebben. Je vraagt toch langer door naar extra details, naar andere situaties om steviger in het gesprek te kunnen gaan met de politie”.

Het feit dat de kans op een strafrechtelijk traject klein is versterkt bij de taxateurs de neiging om door te vragen zodat ze dan in ieder geval voor veiligheid en hulpverlening het volledige verhaal hebben. Daarnaast ziet men een risico dat het kind in het studioverhoor dichtklapt. Ze vragen zich af of je het niet in één keer goed moet uitvragen.

Een van de taxateurs/ trainsters van de methodiek van het taxatiegesprek volgens het scenariomodel legt uit dat het de bedoeling is dat je, zodra de onthulling verhelderd is, schakelt naar wat het slachtoffer nodig heeft om veilig te zijn. Belangrijk is dat het gesprek niet gestopt wordt maar dat er niet meer verder wordt doorgevraagd over het incident. De focus van het gesprek gaat naar wat het kind of de volwassene met een verstandelijke beperking nodig heeft en hoe het verder gaat. Eén van de deskundigen benoemt dat na een onthulling de zorg niet ligt bij het misbruik maar bij: ‘Wat gaat er gebeuren nu ik het verteld heb’. Hier is aandacht voor in het gesprek. Bijvoorbeeld een volwassene met een verstandelijke beperking die wil weten wat zij kan zeggen als de beschuldigde vader die avond belt.

Eén van de taxateurs geeft aan dat ze denkt dat ze wellicht nog te weinig ervaring met de gesprekken hebben om dit schakelen goed te kunnen doen. Een andere taxateur geeft ook aan dat ze meer handvatten zou willen hebben voor hoe je een gesprek afrondt en hoe je een kind naar huis laat gaan.

Eén van de taxateurs en trainers van het scenariomodel geeft aan dat ze het stoppen sowieso niet meer zo uitlezen dat je bij een verheldering van de onthulling niets meer mag vragen. Ze leert dat je in scenario A de free recall gewoon laat komen en je kunt doorvragen met “en toen..”, “en toen..”. Het is volgens haar niet nodig om het gesprek af te kappen. Ze vraagt aan het eind van het gesprek ook of de cliënt alles verteld heeft wat hij wou komen vertellen of dat er nog andere dingen zijn. Ze leert uit om wel te stoppen als je merkt dat het ten kostte gaat van de betrouwbaarheid (doordat je erg veel vragen moet stellen). Ze geeft aan dat het ook afhangt van wat er met de politie is afgesproken. In sommige situaties vraagt de politie juist aan hen om het gesprek te doen.

In de training van LOCK/’training met zorg’ blijkt het moment van stoppen niet voor iedereen helder te zijn. Eén taxateur geeft aan dat de trainster in de training uit leerde dat als je genoeg informatie hebt dat je dan nog tien vragen moet stellen. De reden dat dit zou moeten was omdat taxateurs te snel geneigd zouden zijn om te stoppen. Een andere taxateur die is opgeleid middels deze zelfde methodiek, benoemt dat er in een praktijkcasus, die ingebracht werd in de training, veel verder werd doorgevraagd dan in haar ogen de bedoeling is. De trainster gaf hier echter positieve feedback op. Daarnaast werd genoemd vanuit een organisatie waarbij een deel van de taxateurs was opgeleid door LOCK/’training met zorg’ en een deel door RINO Zuid dat in hun beleving vooral de visie van de trainster in de training van LOCK/’training met zorg’ anders is. Het misbruik zou veel vaker voorkomen dan je denkt en dat de aantallen veel hoger zijn. Er wordt vanuit gegaan dat misbruik vaak niet (h)erkend wordt.

De studiobeoordelaar- adviseurs van de politie beoordelen of de inzet van een studioverhoor wenselijk is. Zij zien vanuit deze rol de taxatiegesprekken die aan een studioverhoor vooraf zijn gegaan. Verschillenden van hen geven aan dat ze de afgelopen jaren zien dat in de taxatiegesprekken die gevoerd worden door taxateurs die zijn opgeleid door LOCK/’training met zorg,’ er regelmatig veel te ver wordt doorgevraagd en dat er veel suggestie plaats vindt. Ook wordt er in deze taxatiegesprekken in een vroeg stadium hulpmiddelen ingezet en worden er vergaande conclusies getrokken.

6.2. Studioverhoor na het taxatiegesprek

Een taxatiegesprek leidt in de overgrote meerderheid van de casussen niet tot een studioverhoor. Het komt vaak voor dat er niets uit het taxatiegesprekken komt. Het kan wel eens voorkomen dat een kind/cliënt in het taxatiegesprek niets zegt maar daarna wel tegen een begeleider begint te praten. De ervaring is dat het zelden tot een vervolg leidt. Daar waar het wel tot een zaak leidt eindigt het volgens de taxateurs meestal in een sepot.

Een hele ruwe schatting, op basis van de input van respondenten, is dat het ongeveer in 1 op de 8/9 zaken tot een studioverhoor leidt. Exacte cijfers kunnen er echter op basis van huidig onderzoek niet gegeven worden. Volgens een taxateur van Veilig Thuis gaat het relatief vaak om jonge kinderen in scheidingszaken en/of om uitlatingen van langere tijd geleden. In het taxatiegesprek komt de uitlating pas na gerichte vragen (inbreng in scenario C). De ervaring is dat de politie het (meestal) niet betrouwbaar genoeg vindt om er een vervolg aan te geven en/of het OM ziet geen mogelijkheden bijvoorbeeld bij seksueel misbruik tussen cliënten.

6.3. Risicovolle situatie

Voor de risicovolle situaties waarbij een kind contact heeft gehad met een verdachte van seksueel misbruik vraagt de politie ook aan de taxateurs om eerst een taxatiegesprek te voeren. Dit is overeenkomstig de afspraken in de handreiking. Een taxateur geeft aan dat het gaat om hele ingewikkelde gesprekken waarbij het kind niet zelf al met een onthulling is gekomen en je niet kan terugvallen op datgene wat het kind zelf al verteld heeft waardoor je zelf meer zult moeten inbrengen. Eén van de respondenten vindt een diagnostisch interview passender bij een risicovolle situatie. Ook in de situatie van een risicovolle situatie blijkt de politie soms te vragen om gewoon enkele vragen te stellen in plaats van een taxatiegesprek.

7. Nascholing, Intervisie, Supervisie

7.1. Nascholing

Een groot deel van de taxateurs bij RvdK en Veilig Thuis is in 2018 of 2019 opgeleid en zou na een jaar de nascholing doen. Door de onrust over één van de opleidingen is de nascholing bij zowel Veilig Thuis als de RvdK stilgezet. De nascholing wordt vooral gezien als mogelijkheid om nieuwe inzichten te delen. In de gehandicaptenzorg lijkt de nascholing nog wel ingepland te worden. Een taxateur geeft aan dat ze niet meer volledig via het protocol werkt en dat een opfris scholing daarvoor welkom zou zijn.

Als de intervisie geborgd is lijkt bijv. één keer per twee jaar voldoende voor nascholing. De taxateurs die supervisie hebben van een trainster van de taxatiegesprekken gaan ervan uit dat zij middels de supervisie ook de laatste inzichten mee krijgen en hier niet afzonderlijk nascholing voor nodig hebben.

Op dit moment lijkt er geen landelijke sturing en/of borging op de nascholing te zitten. Er zijn geen afspraken over wie er bepaalt welke nieuwe inzichten er zijn en wat er moet worden bijgeleerd. Taxateurs vinden het wenselijk dat dit landelijk wordt vastgesteld.

7.2. Intervisie

In de meeste organisaties vindt er wel regelmatig collegiaal overleg plaats in lopende zaken maar het komt er niet van om echt een intervisiebijeenkomst te plannen waarbij je aan de hand van audio(visuele) opnamen gezamenlijk eerdere casussen bespreekt. Daar waar er wel intervisie gepland wordt blijkt de bijeenkomst in de praktijk vaak gevuld te worden met lopende zaken en komt het meestal ook niet tot het beluisteren van eerdere gesprekken. Desalniettemin zijn er wel verschillende initiatieven geweest om de intervisie te starten maar moet het op de meeste plekken nog beter geborgd worden. Vrijwel alle taxateurs benadrukken het belang van intervisie en geven aan dat het goed zou zijn als het meer geborgd wordt. Er wordt ook genoemd dat ernaar gestreefd wordt om gezamenlijke intervisie te doen ter compensatie van het feit dat het niet lukt om vijf taxatiegesprekken per jaar te voeren.

In de regio's Amsterdam, Noord Holland Noord en Flevoland hebben de gedragsdeskundigen van Veilig Thuis gezamenlijk intervisie waarbij er vier keer per jaar ook een uur besteed wordt aan intervisie voor de taxatiegesprekken.

Zover bekend vindt er (nog) nergens gezamenlijke intervisie plaats met taxateurs van de verschillende partners. Veel taxateurs zouden dit waardevol vinden hoewel het wel moeilijker uitvoerbaar lijkt. De studio beoordelaar-adviseur van politie-eenheid Amsterdam geeft wel aan dat ze bijvoorbeeld intensief samenwerken met de taxateurs van het kindermishandelingsteam van het AMC. Ze hebben samen met de taxateurs opnamen bekeken en feedback gegeven. Dit heeft zeker bijgedragen aan de samenwerking.

7.3. Supervisie

Bij de RvdK en Veilig Thuis vindt er voor de taxatiegesprekken (nog) geen supervisie plaats. Binnen Veilig Thuis Zuid-Limburg wordt er gebruik gemaakt van het NICHDP-protocol. Eén van de gedragswetenschappers van Veilig Thuis geeft hier zelf trainingen in en doet hier promotieonderzoek naar. Zij krijgt in haar dagelijkse werk regelmatig het verzoek van collega's om mee te kijken en feedback te geven. Binnen de gehandicaptenzorg vindt er bij enkele organisaties supervisie plaats. De taxateurs ervaren dat de supervisie (enigszins) compenseert voor de laag frequente aantallen gevoerde taxatiegesprekken. Een groot deel van de taxateurs zou supervisiemomenten fijn vinden omdat het de mogelijkheid geeft om feedback te krijgen op het functioneren en om persoonlijk te leren. Zeker nu men nog onervaren is en nog veel vragen heeft over hoe je met de verschillende situaties om moet gaan wordt supervisie belangrijk gevonden. Een ander deel van de taxateurs vindt dat het weliswaar waardevol zou kunnen zijn maar denken voldoende aan de intervisie te hebben.

8. Onderlinge afstemming / samenwerking

8.1. Netwerk

Er is geen sprake van een landelijk netwerk van taxateurs. Taxateurs bij Veilig Thuis hebben bijvoorbeeld weinig tot geen contact met taxateurs werkzaam in de gehandicaptenzorg. Er wordt wel een meerwaarde gezien om bij een casus met iemand met een verstandelijke beperking een taxateur te kunnen inzetten die hier ervaring mee heeft. Binnen een aantal organisaties zijn er meerdere taxateurs opgeleid, werken ze samen en is er sprake van onderling overleg. Er zijn echter ook plekken waar taxateurs alleen opereren en er weinig tot geen afstemming is met andere taxateurs. Er is geen zicht op waar alle taxateurs werkzaam zijn. Uit een casus bleek dat er bijvoorbeeld ook gebruik gemaakt wordt van een zelfstandig werkzame taxateur.

8.2. Overleg politie

Meerdere taxateurs geven aan dat het contact met de politie goed is en dat ze bijna altijd overleggen. Zeker daar waar ze een vast contactpersoon hebben die ze rechtstreeks kunnen bellen is men positief over de samenwerking. Voor sommige taxateurs is het echter lastig contact te krijgen met een studioverhoorder en krijgen ze regelmatig een 'gewone' zedenrechercheur te spreken. Ook wordt er een voorbeeld gegeven waarbij een wijkagent aangeeft dat er een taxatiegesprek gehouden moet worden. Uit de casuïstiek die is aangeleverd door de politie blijkt echter dat in de afgelopen periode in de helft van de zaken, die bij de politie terecht kwamen, er voorafgaand aan het taxatiegesprek geen overleg had plaatsgevonden. Dit betroffen zowel zaken vanuit de gehandicaptenzorg als mede vanuit Veilig Thuis en een ziekenhuis. Het aantal zaken dat is aangeleverd is beperkt dus het is slechts een globale eerste indruk.

Enkele studiobeoordelaar adviseurs van de politie geven aan het als een gemis te ervaren dat ze niet meer zelf het contact met de instellingen hebben over een casus. In sommige gevallen is dit nu belegd bij een recherchekundige. Daarnaast geeft men aan dat de lijst met contactpersonen die is opgenomen in het *addendum op Handreiking sturen op aanpak van seksueel misbruik* van de gehandicaptenzorg niet meer actueel is. Men is niet altijd op de hoogte van het feit dat deze lijst op de site van de VGN staat en daar continue wordt aangepast.

In de gehandicaptenzorg wordt het bij sommige casuïstiek niet altijd als nuttig ervaren om te overleggen met de politie. Bijvoorbeeld bij een vermoeden van misbruik tussen cliënten waarbij ouders aangeven dat ze willen dat er aandacht voor de gebeurtenis is maar een strafrechtelijk traject niet nodig vinden. Soms gaat het om de zoveelste melding van eenzelfde cliënt waardoor er ook lang niet altijd meer overleg met politie plaats vindt en er geen taxatiegesprek wordt in gezet. In dergelijke situaties is het van tevoren al helder dat het geen vraag

richting strafrecht zal worden. Anderzijds wordt er door één van de respondenten uit de gehandicaptenzorg wel aangegeven dat het haalbaar is om in alle casuïstiek met de politie te overleggen omdat het niet veel tijd kost.

Er zit vaak geruime tijd tussen de onthulling en het studioverhoor als er eerst nog een taxatiegesprek gepland wordt. Bij de bestudeerde casussen bedroeg dit ruim twee maanden.

9. Wie doet de gesprekken?

Op dit moment is de opleiding tot taxateur enkel toegankelijk voor gedragsdeskundigen. Enkele vertrouwensartsen van Veilig Thuis hebben aangegeven ook graag de taxatiegesprekken te willen doen. Daarnaast geeft een onderzoeker/hbo professional aan dat zij veel meer kind gesprekken voeren dan de gedragsdeskundigen en dat ze deze gesprekken graag zelf zou willen doen. Bij Veilig Thuis Zuid-Limburg loopt op dit moment een pilot waarbij de hbo-professionals het NICHD-protocol gebruiken in plaats van het kind gesprek middels de 3 huizen-methode.

Als voordeel voor het opleiden van de hbo-professionals tot taxateur wordt gezien dat ze, indien er een vage onthulling wordt gedaan in het gesprek, kunnen doorstappen naar een taxatiegesprek. Vanuit de gedragsdeskundigen wordt aangegeven dat het echt een andere manier van gespreksvoering is. Het zijn lastige gesprekken waarbij je goed moet weten wat voor soort gesprek je voert en moet kunnen schakelen. Het wordt als een specialisme gezien. Voor de objectiviteit kan de onderzoeker of de behandelaar het niet zelf doen.

De studioverhoren bij de politie in Nederland worden niet door gedragsdeskundigen gedaan. Op basis daarvan lijkt het reëel om het voeren van taxatiegesprekken ook voor hbo-professionals toegankelijk te maken. Zeker omdat dit veelal de professionals zijn die de meeste gesprekken voeren.

Uit onderzoek blijkt echter dat de gedragsdeskundigen binnen Veilig Thuis meer relevante kennis over de werking van het geheugen hebben dan de hbo-professionals²⁴. Dit zou een reden kunnen zijn om voor gedragsdeskundigen te blijven kiezen. Anders zal hier in de opleiding voldoende aandacht voor moeten zijn. Daarnaast moet er rekening gehouden worden met het feit dat het loslaten van de vooropleidingseis, onder de huidige omstandigheden, vermoedelijk een nog verdere toename van de aantallen taxateurs tot gevolg zal hebben.

10. Proces

De landelijke handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik* is nog onvoldoende bekend. Bij een groot aantal Veilig Thuis organisaties is de handleiding nog niet ingevoerd en vinden er geen taxatiegesprekken plaats. In het werkproces voor de taxatiegesprekken van de RvdK is het stroomschema van de handleiding van LOCK/'training met zorg' opgenomen terwijl deze afwijkt van de landelijke handreiking. Op regionaal niveau heeft de politie in één regio een handreiking over de werkwijze bij mogelijk seksueel misbruik bij mensen met een beperking ondertekend die ook niet in lijn is met de landelijke handreiking.

De richtlijnen van de handreiking zijn in de praktijk gekoppeld aan het type gesprek ("het taxatiegesprek") in plaats van aan het bestaan van een vermoeden van kindermishandeling in combinatie met het doel van het gesprek (feitelijk bevragen van de eerder gedane onthulling). Dit leidt ertoe dat men door middel van het inzetten van een ander gespreksmodel de richtlijnen kan omzeilen. Dit wordt in de praktijk ook gezien.

Het taxatiegesprek wordt nog maar beperkt ingezet bij vermoedens van fysieke mishandeling. Een feitgerichte gespreksvoering met zo min mogelijk beïnvloeding is echter ook bij vermoedens van fysieke mishandelingen relevant.

²⁴ Erens, B., Otgaar, H., Patihis, L. & de Ruiter, C. (In Press). Beliefs about Children's Memory and Child Investigative Interviewing Practices: A Survey in Dutch Child Protection Professionals from 'Safe Home' Frontiers in Psychology.

Het veld waar taxatiegesprekken gevoerd worden is heel breed. Het taxatiegesprek (gericht op het verhelderen van een feitelijke gebeurtenis) sluit niet altijd aan bij de doelstelling van bijvoorbeeld de behandelcentra waar het plaats vindt. Verzoeken voor taxatiegesprekken bij behandelcentra komen van externen (bijv. CJG, Veilig Thuis) terwijl deze behandelcentra niet de regie hebben op het proces van veiligheid.

11. Samenvatting / Conclusies

Er zit redelijk veel overlap tussen de taxatiemethoden en het forensische interview middels het NICHD-protocol. De taxatiemethode van LOCK/‘training met zorg’ onderscheidt zich door het advies voor het gebruik van hulpmiddelen. De inzet van hulpmiddelen zonder kader kan leiden tot beïnvloeding. Daarnaast zitten er verschillende suggesties in de opleiding/handleiding die een risico geven op een vooringenomen houding en focus op diep doorvragen. Dit wordt in de praktijk ook terug gezien. Het taxatiegesprek scenariomodel is het minst afgestemd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Hoewel de methode is gebaseerd op het scenariomodel voor de politie, blijkt de samenwerking en afstemming onvoldoende te zijn. Het NICHD-protocol heeft de sterkste wetenschappelijke onderbouwing en is tevens bruikbaar in een eerdere fase bij Veilig Thuis. Het gebruik van het protocol leidt wel tot iets meer suggestieve vragen dan het scenariomodel van de politie.

Het voeren van taxatiegesprekken is een (specialistische) vaardigheid die vraagt om voldoende oefening en training. Het gemiddeld aantal gesprekken per taxateur per jaar is echter (ruim) onder het minimum van vijf. Er is een disbalans tussen het aantal taxateurs dat nodig is om 24/7 dekking te bieden in de organisatie en het gewenste aantal gesprekken per taxateur. Het voeren van de gesprekken in de ‘eigen tijd’ naast de eigenlijke werkzaamheden is een probleem als je naar een hogere frequentie van gesprekken wilt.

Er is onduidelijkheid over wanneer een taxatiegesprek geïndiceerd is en wanneer het gesprek afgerond moet worden. Taxateurs werken met het onderscheid tussen een vage of heldere onthulling zoals dit in de handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*² benoemd wordt. Bij een heldere onthulling zou er een studioverhoor door de politie gedaan moeten worden. De politie blijkt voor het inzetten van een studioverhoor echter naar veel meer factoren te kijken. Politie en OM kijken of er sprake is van een *redelijk vermoeden* voor een strafbaar feit. Dit is van meer factoren afhankelijk dan enkel of de onthulling vaag of helder is. Het stroomschema taxatiegesprek uit de handreiking sluit hier niet bij aan. In de praktijk blijken sommige taxateurs onvoldoende kennis over beïnvloeding te hebben en soms (suggestief) door te vragen vanuit de overtuiging dat er iets gebeurd is. Daar waar taxateurs voldoende gespreksvaardigheden en kennis over beïnvloeding hebben zullen ze beter in staat zijn om te bepalen wanneer het verder doorvragen leidt tot een risico op een inaccurate verklaring.

De richtlijnen voor de taxatiegesprekken maken dat de methodiek extra tijd en moeite kost (bijv. het uitwerken van het verslag, het opnemen, het inzetten van een opgeleide taxateur). Deze richtlijnen zorgen ervoor dat er soms voor een andere methode gekozen wordt. In sommige regio's vinden (vrijwel) geen taxatiegesprekken plaats. De tijd tussen de onthulling en een studioverhoor wordt door velen genoemd als een probleem. De tijd tussen de onthulling en een studioverhoor, indien er eerst een taxatiegesprek plaats vindt, bedraagt ruim twee maanden.

Intervisie en supervisie is op dit moment nog maar op enkele plekken ingericht. Taxateurs zien wel de meerwaarde en hebben behoefte aan duidelijke afspraken over intervisie, supervisie, nascholing en borging van het proces in de lijn. Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat eenmalig opleiden voor het borgen van kwaliteit onvoldoende is. Nascholen is noodzakelijk om de gespreksvaardigheden blijvend eigen te maken²⁵.

²⁵ Lamb, M.E., Sternberg, K.J., Orbach, Y., Hershkowitz, I., Horowitz, D., & Esplin, P.W. (2002). The effects of intensive training and ongoing supervision on the quality of investigative interviews with alleged sex abuse victims. *Applied Developmental Science*, 6, 114-125.

Taxateurs zien een bredere meerwaarde van hun kennis als taxateur en van de aanwezigheid van deze kennis in de organisatie. Ze fungeren in hun organisatie veelal als een laagdrempelig aanspreekpunt. De mogelijkheid van onderling overleg, daar waar er meerdere taxateurs zijn opgeleid, wordt ook als positief ervaren.

Er is geen sprake van een landelijk netwerk van taxateurs. Er is weinig tot geen zicht op waar alle opgeleide taxateurs werkzaam zijn. Meerdere taxateurs geven aan dat het contact met de politie goed is en dat ze bijna altijd overleggen. Zeker daar waar men een vast contactpersoon heeft bij de politie, die inhoudelijk goed op de hoogte is, lijkt men tevreden te zijn. Niet in alle regio's lukt het echter even makkelijk om de juiste persoon te spreken te krijgen. Uit de bestudeerde casuïstiek blijkt bovendien dat er in de praktijk lang niet altijd overleg plaats vindt. In de gehandicaptenzorg wordt het bij sommige casuïstiek, zoals een vermoeden van misbruik tussen cliënten, ook niet altijd als nuttig ervaren om te overleggen met de politie.

Gedragskundigen zien de meerwaarde/noodzaak dat de taxatiegesprekken door hen gevoerd worden. Gedragskundigen binnen Veilig Thuis blijken meer relevante kennis over de werking van het geheugen te hebben ten opzichte van de werkzame hbo-professionals. In zijn algemeenheid is een forensisch interview niet enkel voorbehouden aan gedragsdeskundigen.

De landelijke handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik is* nog onvoldoende bekend. Het taxatiegesprek wordt nog maar beperkt ingezet bij fysieke kindermishandelingszaken. Daarentegen is het veld waar taxatiegesprekken gevoerd worden heel breed.

12. Aanbevelingen

Kwaliteitscriteria

- Kies voor één (of meerdere) methodiek(en) waarbij er geborgd is dat deze methodiek(en) afgestemd is en blijft op de laatste wetenschappelijke inzichten én afgestemd is op de werkwijze bij de politie. De huidige afstemming is onvoldoende.
- Het voorkomen van beïnvloeding is de belangrijkste reden om voor de structuur van een taxatiegesprek te kiezen. Het is van belang dat hier in de structuur van de methodiek én in de adviezen en trainingen voldoende aandacht voor is.
- Het voeren van taxatiegesprekken met kinderen of volwassenen met een verstandelijke beperking is een specialisme. Het vereist:
 - Voldoende kennis over beïnvloeding.
 - Ruime ervaring met feitgerichte gespreksvoering.
 - Blijvend leren door middel van supervisie, intervisie en nascholing.

17

Landelijke aansturing

- Er is landelijke aansturing op de kwaliteit van de taxatiegesprekken nodig. Huidige afspraken leiden onvoldoende tot een eenduidige kwaliteit en werkwijze.
- Zorg dat de gekozen methodiek(en) landelijk wordt gebruikt waarbij betrokken organisaties waken voor afwijkende regionale afspraken.
- Koppel de kwaliteitscriteria aan het doel van het gesprek, het feitelijk uitvragen van een vage onthulling bij een vermoeden van kindermishandeling. Kwaliteitscriteria gelden dan voor iedereen die een dergelijk gesprek voert ongeacht de "titel" van het gesprek.
- Investeer in een registratiesysteem en/of het opnemen van de kwaliteitscriteria in de richtlijnen van de beroepsvereniging(en) om naleving van de criteria minder vrijblijvend te maken.
- Richt een landelijke commissie (toetsing en advies) op die de kwaliteit van de taxateurs en de trainers toetst voor registratie. Daarnaast kan deze commissie jaarlijks bepalen welke nieuwe inzichten er zijn en wat er moet worden bijgeleerd in de nascholing.

- Herschrijf de handreiking *praten met kinderen bij mogelijk seksueel misbruik*² en pas deze aan op basis van de nieuwe inzichten en keuzes die gemaakt worden.

Werkwijze

- Zorg dat er voorafgaand aan een taxatiegesprek overleg met de politie plaats vindt. In de praktijk blijkt dit nog lang niet altijd te gebeuren. Mogelijk dat dit voor vermoedens van misbruik tussen cliënten niet (altijd) nodig is. Hier zullen dan aanvullende afspraken over gemaakt moeten worden.
- Heroverweeg de eis van een gedragswetenschappelijke opleiding voor taxateurs. Het is belangrijk dat de eis niet eerder komt te vervallen dan dat er dwingende kwaliteitseisen zijn die de kwaliteit van de gesprekken kunnen garanderen.
- De afbakening voor de inzet van taxatiegesprekken moet worden verduidelijkt. Investeer in voldoende kennis over beïnvloeding voor taxateurs zodat ze beter in staat zijn om te bepalen wanneer het verder doorvragen leidt tot een risico op een inaccurate verklaring. Indien de kwaliteit van de gesprekken voldoende geborgd kan worden is volledig uitvragen wenselijk.
- Zorg voor een duidelijk aanspreekpunt binnen politie voor de ketenpartners om af te stemmen of een taxatiegesprek nodig is. Diegene die binnen de politie als aanspreekpunt fungeert dient voldoende vakinhoudelijk op de hoogte te zijn.
- Zorg dat de politie kritisch kijkt of het nodig is om bij een heldere onthulling nog een taxatiegesprek te vragen waarbij er rekening gehouden moet worden met het feit dat hierdoor de verstreken tijd tot een eventueel volgend studioverhoor oploopt met alle risico's van (verdere) beïnvloeding.
- Verken de (juridische) mogelijkheden om de opnamen van de gesprekken zo lang mogelijk te bewaren zodat de gespreksopnamen ook gebruikt kunnen worden voor intervisie en supervisie.
- Een regionale samenwerking tussen de instellingen in de gehandicaptenzorg is wenselijk om met een beperkter aantal taxateurs de taxatiegesprekken te kunnen doen.
- Organiseer jaarlijks een organisatie overstijgende intervisie tussen de verschillende partners waardoor men van elkaar kan leren en de samenwerking wordt bevorderd.

Bijlage I

	Reden komt?	Er is iets gebeurd?	Vorbereider heeft gezegd/ gebracht door	Leefwereld	Bron	Feitelijke informatie / verwondingen	Locatie Bron wel/niet	Naam pleger	Seksuele handelingen (beknopt)	Reden niet willen praten
Taxatiegesprek LOCK	Vertel me eens waarvoor je bent gekomen?		Wie heeft jou gezegd dat je bij mij moest komen praten? Wat heeft Je vertelt over waar we vandaag over gaan praten? Wat zou er gebeuren als je wel met mij zou praten? Wie heeft jou hier gebracht? Waarom denk je dat ik vandaag met je wil praten?	Leefwereld uitvragen.	Ik heb van bron gehoord dat er mogelijk iets is gebeurd in locatie . Vertel eens wat er gebeurd is. (of variant)	Vragen naar zichtbare verwondingen	Ik heb gehoord dat iemand jou misschien heeft lastiggevalen of dat er misschien iets gebeurd is dat niet mag. Vertel hier eens alles over. Gaat het over iets leuks of iets vervelends? Gaat het over ruzie, slaan, aanraken of iets anders?	X ²⁶	X	
NICH	Wat is de reden dat je vandaag bent gekomen?	Ik heb begrepen dat er iets gebeurd kan zijn met jou. Vertel mij alles wat er gebeurd is van het begin tot het einde?	Waarom heeft (moeder, vader, oma) jou hiernaartoe gebracht vandaag?		Ik heb gehoord dat je hebt gepraat met [een dokter/een leraar/een sociaal werker/andere professional] bron op [tijd/locatie onthulling]. Vertel me waar je over hebt gepraat?''.	Vragen naar zichtbare verwondingen / Waarneming door derden	Heeft iemand jou lastiggevalen? Is je iets overkomen op de locatie en tijd ? Heeft iemand je iets aangedaan wat je niet prettig vond? Bron + tijd + locatie	X	Heeft iemand samenvatting van seksuele handelingen (die tegen bron gezegd zijn)	
Taxatiegesprek scenariomodel	Wat kom je mij vertellen?		Wie heeft jou hier gebracht? Wie heeft jou gezegd om met mij te praten? Waarover zei hij dat je ging praten?	Leefwereld uitvragen			Ik heb gehoord dat je iets verteld hebt aan bron dat er iets gebeurd is in locatie	De naam van de vermoedelijke pleger ²⁷ .	De seksuele handelingen	Hoe komt het dat je niets wilt/kunt vertellen? Wat zou er gebeuren als je wel zou vertellen? Vragen naar reden niet praten. Andere keer praten? Met wie praten?
Scenariomodel politie	Wat kom je mij vertellen? Waar kom je over praten?		1. Wie heeft je verteld dat je naar de studio zou gaan en Wat heeft diegene gezegd dat je daar zou doen? 2. Weet je het echt niet, vind je het moeilijk te vertellen, heb je geen zin of iets anders? 3. Gaat het over iets leuks of iets niet zo leuk? 4. Gaat het over jou of over iemand anders?	Leefwereld uitvragen	X	Feitelijke informatie inbrengen.	Ik heb gehoord dat er iets gebeurd is in locatie (bron NIET noemen).	X	X	

Tabel 1: Overzicht van de vraagstelling en de inbreng van informatie om bij het onderwerp van zorg te komen in de verschillende methoden

²⁶ Deze informatie wordt niet in het taxatiegesprek ingebracht. Voor deze methode geldt wel dat er een voorbereidend gesprek plaats vindt waarin de naam van de vermoedelijke pleger wel genoemd mag worden.

²⁷ De naam van de vermoedelijke pleger mag ook in het voorbereidend gesprek genoemd worden.